

Het opstandingslichaam, de vergeten hoop

'Ik geloof de opstanding van de doden en het leven van de toekomstige eeuw.' Zo staat het in de geloofsbelijdenis van Nicea, en in de oudere apostolische geloofsbelijdenis: 'Ik geloof de wederopstanding des vleses¹ en een eeuwig leven.' Wat betekent dat? Kleurt dat onze verwachting? Kijken we uit naar die toekomst?

Frank van Oordt

Toen de Heere Jezus uit de dood was opgestaan, konden zijn apostelen het niet bevatten. Hoewel Hij het hun rond-uit gezegd had, op meerdere momenten, hoewel ze nog maar kort tevoren de opstanding van Lazarus hadden meegemaakt, toch vonden ze het een kletspraatje! Het verdriet overmande hen. De hoop was vervlogen.

Het is voor de leerlingen ongelofelijk. Ze aanschouwen een nieuwe werkelijkheid, een nieuwe schepping

DE HOOP VAN DE JODEN

Het feit dat doden zullen opstaan kon niet het probleem zijn. Dat was altijd al de verwachting van Israël, en de schrijver van de brief aan de Hebreëen geeft aan, dat Abraham daarom Izaak durfde op te offeren. Alleen de sadduceeën geloofden er niet in, maar zij geloofden zelfs niet in engelen of de hemel. Met hen had Jezus ook nauwelijks contact. Maar voor iedere gelovige Jood was en is er de zekerheid van Job: 'Ik weet: mijn

redder leeft, en hij zal ten slotte hier op aarde ingrijpen. Hoezeer mijn huid ook is geschonden, toch zal ik in dit lichaam God aanschouwen. Ik zal hem aanschouwen, ik zal hem met eigen ogen zien, ik, geen ander, heel mijn binnenste smacht van verlangen' (Job 19:25-27 NBV).² En nog altijd kijken Joden uit naar de komst van de Messias. De beste plek om begraven te worden is de Olijfberg, omdat je er dan direct bij bent op de dag van de verlossing. Van dr. Alfred Edersheim is bekend, dat hij in Frankrijk begraven is, gericht naar Jeruzalem. Daar komt de Verlosser vandaan. De hoop op de opstanding van alle mensen op de laatste dag kleurt de toekomstverwachting van Israël. 'Uw doden zullen leven – ook mijn dood lichaam – zij zullen opstaan. Ontwaak en juich, u die woont in het stof, want Uw dauw zal zijn als dauw op jong, fris groen en de aarde zal de gestorvenen baren' (Jes. 26:19). En het boek Daniël eindigt: 'Maar u, ga heen tot het einde, want u zult rusten, en u zult opstaan in uw bestemming, aan het einde van de dagen' (Daniël 12:13). Jezus, komend naar deze wereld, is in die verwachting opgegroeid. De hoop bepaalt zijn leven, zoals het leven van Israël daarop gericht is. Daarvan getuigt ook Martha, als Jezus naar Bethanië komt na de dood van Lazarus. 'Martha zei tegen Hem: Ik weet dat hij zal opstaan bij de opstanding op de laatste dag.' Dan getuigt Jezus: 'Ik ben de Opstanding en het Leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al was hij gestorven, en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Geloof u dat?' (Joh. 12:24-26). Die hoop op opstanding,

Ondanks Jezus' aankondiging dat Hij zou opstaan, ondanks het lege graf... ze konden het niet geloven. (foto: Pisit Heng, Unsplash)

het leven van de toekomstige eeuw, is de zekerheid, waarop ook dit leven gebouwd is. En toch, terwijl Jezus hun zo duidelijk heeft gezegd dat Hij zou opstaan op de derde dag, kwam zelfs na het bericht van de vrouwen dat het graf leeg was en Hij was opgestaan, niet die blijdschap terug.

HET BEGIN VAN DE NIEUWE SCHEPPING

Met de opstanding van Jezus vangt er een nieuwe tijd aan. Hij openbaart het leven van de toekomstige eeuw. Het is het hart van het christendom. 'En als Christus niet is opgewekt, is uw geloof

zinloos; u bent dan nog in uw zonden' (1 Kor. 15:14). Van daaruit hebben we zicht op het eeuwige leven. Christus is de eersteling van hen die ontslapen zijn.

Met Hem begint er iets volkomen nieuws en alle mensen zullen Hem daarin volgen. Zoals de dood voor alle mensen is gekomen in Adam, zo komt de opstanding voor alle mensen in Jezus Christus (1 Kor. 15:21,22). Daar kijkt de schepping naar uit. 'Want wij weten dat heel de schepping gezamenlijk zucht en gezamenlijk in barensnood verkeert

tot nu toe. En dat niet alleen, maar ook wijzelf, die de eerstelingen van de Geest hebben, ook wijzelf zuchten in onszelf, in de verwachting van de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing van ons lichaam' (Rom. 8:22,23). Het nieuwe leven wordt zichtbaar in het lichaam van Jezus na zijn opstanding. Er ontstaat een nieuwe realiteit, die Jezus Christus openbaart. 'Zie Mijn handen en Mijn voeten, want Ik ben het Zelf. Raak Mij aan en zie, want een geest heeft geen vlees en beenderen, zoals u ziet dat Ik heb' (Luk. 24:39). Het is voor de leerlingen ongelooflijk. Ze aanschouwen een nieuwe werkelijkheid, een nieuwe schepping. En die werkelijkheid is de toekomst van iedere christen. Zo is dan wie in Christus is, een nieuwe schepping. Het oude is voorbijgegaan, het nieuwe is gekomen. Daar moeten de discipelen aan wennen. Dat nieuwe lichaam is anders, volkomen. Jezus was aanwezig op aarde, maar op een nieuwe manier. Hij kon komen en gaan wanneer Hij wilde, Hij gebruikte de maaltijd, hij sprak met zijn geliefden en Hij was ook herkenbaar voor hen, hoewel sommigen twijfelden. Dat Hij na veertig dagen naar de hemel gaat, leert ons inherent, dat Hij die volle veertig dagen op de aarde is geweest, maar waar en hoe is ons niet geopenbaard. Ook weten we van heiligen die door de kracht van zijn komst in het dodenrijk zijn opgestaan. '...ook werden de graven geopend en veel lichamen van heiligen die ontslapen waren, werden

De verwachting is net zo concreet, als dat je een zaadkorrel in de grond stopt

opgewekt; en na Zijn opwekking gingen zij uit de graven, kwamen in de heilige stad en zijn aan velen verschenen' (Mat. 27:52,53). Van hen weten we verder niets. Voor zover ik weet, schrijven de kerkvaders er ook niet over.

DE EERSTE CHRISTENEN

Vanaf de hemelvaart van Jezus verwachten de christenen ieder moment de terugkeer van hun Heere. 'Deze Jezus, Die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze terugkomen als u Hem naar de hemel hebt zien gaan' (Hand. 1:11). Ze keken ernaar uit om Hem weer te ontmoeten en wisten dat ze zouden delen in zijn heerlijkheid. In de eerste brief aan de Thessalonicenzen, de brief die het vroegst geschreven is, moet Paulus de christenen uitleggen, dat ze zich geen zorgen hoeven maken over degenen die sterven. Ook zij zullen Jezus ontmoeten, sterker nog: zij zullen

gemeente van Korinthe heel veel over de opstanding. 'Maar, zal iemand zeggen, hoe worden de doden opgewekt en met wat voor lichaam komen zij terug?' (1 Kor. 15:34). Daar gaat hij in het vervolg uitgebreid op in. Hij maakt duidelijk dat het een concrete verwachting is, net zo concreet, als dat je een zaadkorrel in de grond stopt, omdat je een grote verwachting hebt van wat gaat komen. God heeft alles wat leeft zo geschapen, dat het zijn eigen zaad in zich heeft. Dat geldt bij de mens niet alleen voor de voortplanting, maar ook wat betreft het eeuwig voortbestaan van zijn eigen persoon. Naar Gods wet zal de ziel op

de dag van de opstanding het nieuwe leven voortbrengen. De toestand bij het heengaan uit dit leven bepaalt de

aard van het nieuwe lichaam op de dag van de opstanding. Ook nu is er een onlosmakelijk verband tussen zaad en vrucht. Daarom heiligen we ons leven. We verlangen ernaar 'om onbevleet en smetteloos door Hem bevonden te worden in vrede' (2 Petr. 3:14).

'Zo zal ook de opstanding van de doden zijn. Het lichaam wordt gezaaid in vergankelijkheid, het wordt opgewekt in onvergankelijkheid' (1 Kor. 15:42). Wat onvergankelijkheid is, kunnen we niet uit ervaring weten. Per saldo wordt er niets op aarde vernietigd, maar er is ook niets wat blijvend is. In de zichtbare schepping is niets onvergankelijk, zeker niet iets levends. Het is een eigenschap die alleen God toekomt. En zo is het ook met het menselijk lichaam dat de Zoon door graf en opstanding verheerlijkt is. Aan zijn lichaam is te zien wat onvergankelijkheid is. Er ligt een blijde hoop voor ons dat ons lichaam onvergankelijk wordt opgewekt. De verborgenheid van de godzaligheid is groot (1 Tim. 3:16).

'Het wordt gezaaid in oneer, het wordt

opgewekt in heerlijkheid.' Heerlijkheid is ook een eigenschap die alleen aan God toekomt. God wil die echter niet voor zichzelf houden. Hij wil haar openbaren in de mens die naar zijn beeld is geschapen. Die mens zal de nieuwe wereld met heerlijkheid vervullen. 'Ons burgerschap is echter in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus, Die ons vernederd lichaam veranderen zal, zodat het gelijkvormig wordt aan Zijn verheerlijkt lichaam, overeenkomstig de werking waardoor Hij ook alle dingen aan Zichzelf kan onderwerpen' (Fil. 3:20,21).

'Het wordt gezaaid in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht.' We weten allemaal wat zwakheid is. We ervaren dat in ons leven. Maar wat is kracht? We kennen wel krachten. Ook mensen hebben lichamelijke en geestelijke kracht. De geestelijke kracht laat de mens heersen over de schepping, maar zijn lichamelijke kracht is beperkt. Heel wat dieren zijn sterker. Ook de krachten in de natuur zijn vaak verbluffend. De diepste bron van alle kracht is God. Zijn eeuwige kracht kunnen we niet omvatten. Zijn kracht heeft alles geschapen en houdt alles omvat. Die kracht wordt geopenbaard in Jezus, aan Wie alle macht in de hemel en op aarde gegeven is. Daarom kan Hij doden opwekken, en alle dingen nieuw maken. En die kracht ontvangt het nieuwe lichaam.

'Een natuurlijk lichaam wordt gezaaid, een geestelijk lichaam wordt opgewekt.' Ons tegenwoordige lichaam is een natuurlijk lichaam, preciezer vertaald een 'zielijk' lichaam. Ons lichaam beantwoordt aan de natuur van onze ziel en dit aardse leven. Het is 'uit de aarde' en dus ook aan de natuurwetten onderworpen. Het nieuwe lichaam is geestelijk, hemels. Het beantwoordt aan de toekomstige natuur van de verheerlijkte mens. 'De tweede mens

De diepste bron van alle kracht is God. Zijn eeuwige kracht kunnen we niet omvatten

eerst opgewekt worden. Degenen die levend overblijven zullen daarna met hen de Heere mogen ontmoeten. Dus de hoop voor de levenden en de ontslapenen is dezelfde: het ontmoeten van Jezus in levenden lijve. Dan zullen ze aan Hem gelijkvormig worden. 'Die ons vernederd lichaam veranderen zal, zodat het gelijkvormig wordt aan Zijn verheerlijkt lichaam, overeenkomstig de werking waardoor Hij ook alle dingen aan Zichzelf kan onderwerpen' (Fil. 3:21). In de eerste brief aan de Korinthiërs gaat Paulus uitgebreid in op dat nieuwe lichaam. Het is goed om daarover na te denken en ons een beeld te vormen van dat nieuwe lichaam. Het geheim van het opstandingslichaam kunnen we alleen kennen door de opgestane Heere. Hij is ons voorgegaan en naar zijn beeld zullen we eens zijn. Leren we al van Israël dat er een opstanding van de doden zal zijn, van Jezus leren we hoe die opstanding zal zijn. En we leren dat van zijn ooggetuigen.

HET OPSTANDINGSLICHAAM

Paulus leert ons in de eerste brief aan de

De rups wordt een vlinder. (foto: Bankim Desai, Unsplash)

is de Heere uit de hemel.' Het is onderworpen aan de hogere, hemelse wetten. Die wetten kennen we nog niet. Wel weten we al, dat de natuurwetten dan niet meer leidend zijn. Dat zien we aan de Heere na zijn opstanding: Hij kon binnenkomen en weggaan ook als de deuren gesloten waren. Hij kon er zijn en ook weer vertrekken en bij zijn hemelvaart kon Hij zich losmaken van de zwaartekracht. Ook in zijn leven op aarde gebeurde dat soms, maar dan waren het werken die God door Hem deed (Hand. 2:22) en openbaarde Hij de krachten van de toekomstige eeuw (Hebr. 6:5). Maar verder leefde en werkte Jezus net als ieder mens. Met de opstanding veranderde dat volkomen. De Heere was nu een geestelijk mens. Ook onze verandering en wegname, als we de Heere ontmoeten mogen in de lucht, zal zijn met dat geestelijk lichaam, dat we straks ontvangen mogen.

HET GEHEIM

'Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden.' Paulus maakt de gemeente een geheim,

een mysterie bekend. Niet iedereen weet het. En voor de wereld is het een dwaasheid. Verborgenheden worden geopenbaard aan de gemeente. Helaas zijn die verborgenheden vaak vergeten. Dit geheim gaat over de hoop. We mogen ernaar uitzien. Niet iedereen zal sterven. We hebben het uitzicht van de verandering. In een ondeelbaar ogenblik, een oogwenk zullen de levenden, die Hem verwachtten veranderd worden. Normaal is het dat zaad in de aarde wordt gestopt en dan ontkiemt en als plant opkomt, maar God kan geven, dat het proces wordt overgeslagen en er iets nieuws geschapen wordt. Dat zal gebeuren bij het klinken van de bazuin. De verschijning van de Heere met zijn heiligen werkt in degenen die daarvoor bereid zijn de verandering van hun lichaam. Dan wordt de wedergeboorte voltooid en zullen we de Heere volkomen kunnen dienen. Het is een geheim, dat God ons geopenbaard heeft. Het is de troost in elke nood en de zekerheid die Hij

geeft. Een van de kerkvaders heeft dit aardse leven vergeleken met het leven van een rups. De wereld is goed en rijk aan voedsel. Een aantal keren in zijn aardse bestaan vernieuwt hij en werpt zijn oude vel achter zich. Dan rolt hij zich in de pop en lijkt als dood. In het

Een van de kerkvaders vergeleek het aardse leven met een rups, die vlinder wordt

voorjaar, als de zon doorbreekt, komt hij tevoorschijn. Hij is niet meer wat hij was. Hij is een vlinder geworden. Hij heeft nieuwe dimensies gekregen en toont zijn weergaloze schoonheid. Het beeld hoeft ik niet uit te leggen. Het is een wonder van de natuur, dat het voorgaande versterkt.

Noten

- 1 De rooms-katholieke vertaling is 'de verrijzenis van het lichaam'.
- 2 Ik gebruik hier de NBV. De vertaling geeft veel meer het verlangen weer dan de andere vertalingen.